

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ 1909-1369/15-09.2016 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията и във връзка с организирането и провеждането на ученическите олимпиади и националните състезания в държавните, в общинските, в частните училища и в чуждестранните училища на територията на Република България през учебната 2016-2017 година, и при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс

УТВЪРЖДАВАМ

1. Изисквания за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2016-2017 година, съгласно приложение № 1 към настоящата Заповед.
2. Графици за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2016-2017 година, съгласно приложение № 2 на националните състезания през учебната 2016-2017 година, съгласно приложение № 3 и на националните състезания по професии през учебната 2016-2017 година, съгласно приложение № 4.

Заповедта да се връчи на началниците на регионалните управления на образованието и на експертите в дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“ за изпълнение.

Началниците на РУО да връчат копие от Заповедта на директорите на училищата от съответния регион за изпълнение.

Контрол по изпълнението на Заповедта възлагам на Диян Стаматов – заместник-министър.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО
И НАУКАТА:

/п/ МЕГЛЕНА КУНЕВА

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„КАНЦЕЛАРИЯ И
АДМИНИСТРАТИВНО
ОБСЛУЖВАНЕ“:

/ Красимира Коева /

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ ОЛИМПИАДИ И НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2016-2017 ГОДИНА

I. УЧЕНИЧЕСКИ ОЛИМПИАДИ

1. Ученически олимпиади се провеждат по: български език и литература, английски език, немски език, испански език, италиански език, руски език, френски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, философия, история и цивилизация, география и икономика, гражданско образование, физика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, начално образование и техническо чертане.

2. Целите на олимпиадите са:

– да се предостави възможност на учениците за интелектуална изява;
– да се създадат условия за прилагане на изследователски методи в конкретни предметни области;

– да се мотивират учениците и техните учители за творчески изяви;

– да се стимулира личностната изява на учениците;

– да се мотивират учителите за работа с ученици с изяви способности.

3. В ученическите олимпиади имат право да участват всички ученици, които се обучават в дневна, в самостоятелна, в задочна, в комбинирана, в дистанционна или в индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и в училищата на територията на Република България към чуждестранните посолства.

Правото на явяване на ученик по конкретно учебно съдържание за даден клас се определя в регламента на всяка олимпиада.

4. Олимпиадите се организират и провеждат в три кръга: общински, областен и национален.

5. Организацията и провеждането на олимпиадите се осъществяват от експертите в МОН и от експертите в РУО, от директорите на училищата, от директорите на обсерваториите, от националните, областните и училищните комисии за всяка от олимпиадите.

6. Състав на националните комисии:

6.1. В националните комисии участват представители на академичната общност от висшите училища и от институтите на БАН, на професионални сдружения, експерти в съответните професионални направления, учители, както и преподаватели и студенти от български и чуждестранни университети.

6.2. Съставът на националната комисия за всяка от олимпиадите се определя със заповед на министъра на образованието и науката.

7. Задължения на националните комисии:

а) Изготвят регламент за организиране и провеждане на съответната олимпиада и го представят на експерта по съответния учебен предмет в МОН, подписан от председателя на комисията, не по-късно от 10 работни дни след издаване на заповедите за определяне състава на комисииите.

б) Всеки от членовете на националните комисии при получаване на заповедта за участие в национална комисия удостоверява с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана с темите, задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

в) Изготвят темите, задачите и тестовите въпроси за областния кръг и за националния кръг в съответствие с регламента на олимпиадата.

г) Извършват окончателното оценяване и класиране на предложените от областната комисия участници в съответствие с настоящата заповед, както и с регламента на всяка олимпиада и представят в МОН за утвърждаване протокол за допуснатите до участие в националния кръг – до 120 ученици за всяка олимпиада, в срок не по-късно от 10 работни дни преди датата на националния кръг. На олимпиадата по информационни технологии се класират 100 проекта.

д) Изготвят в писмена форма становище/рецензия/оценъчна карта за всяка от работите на учениците, които са предложени от областните комисии за участие в националния кръг, но не са допуснати до участие от националната комисия.

е) Оценяват знанията и уменията на участниците в националния кръг в съответствие с регламента на олимпиадата и представят в МОН протоколи с имената, населеното място, училището, класа и резултатите на участниците и окончателното класиране в срок до 10 работни дни след провеждането на националния кръг.

ж) Определят разширените национални отбори и националните отбори за участие в международните олимпиади и представят в МОН протокол за класиране в срок не по-късно от 15 работни дни преди провеждането на съответната международна олимпиада.

з) Извършват подготовка за участие в международните олимпиади на учениците от разширените национални отбори, както и правят предложение за състава на националния отбор.

к) Представят в МОН доклад за резултатите на участниците от международните олимпиади в срок до 10 работни дни след провеждането на съответната международна олимпиада.

8. Координацията на дейностите на всяка национална комисия се осъществява от експертите в МОН по съответните учебни предмети.

Работата на националната комисия по време на националния кръг се подпомага и от експертите в РУО, който е домакин на събитието.

9. Регламентът на всяка олимпиада включва формата на проверка на знанията и уменията на учениците, времето за работа на учениците, учебното съдържание за всеки клас или за всяка състезателна група, критериите и правилата за оценяване и класиране.

10. Участието на учениците със специални образователни потребности в олимпиадите и състезанията става при условията и по реда на външното оценяване.

11. Писмените работи и проектите от документацията за олимпиадите се съхраняват една календарна година от институцията, която ги провежда.

II. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА УЧЕНИЧЕСКИТЕ ОЛИМПИАДИ

1. ОБЩИНСКИ КРЪГ

1.1. Класовете и състезателните групи, за които се провежда общинският кръг, са:

Ученическа олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Руски език	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5

Математика	IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	9
Информатика	IV-V, VI-VII, VIII, IX-X, XI-XII	5
Информационни технологии	V-VIII и IX-XII	2
Математическа лингвистика	V-VII, VIII-IX, X-XI и XII	4
Философия	IX-XII	1
История и цивилизации	V	1
История и цивилизация	VI, VII, VIII, IX, X, XI-XII	6
География и икономика	V, VI, VII, VIII, IX, X-XII	6
Гражданско образование	I-IV, V-VIII, IX-XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X-XII	4
Астрономия	V-VI, VII-VIII, IX-X, XI-XII	4
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X-XII	4
Биология и здравно образование	VII, VIII, IX, и X-XII	4
Техническо чертане	VII-VIII и IX-XII (2 групи)	3

1.2. **Графикът** за провеждане на общинския кръг се определя от **началника на РУО** в съответствие с Приложение № 2.

1.3. **Директорите на училищата** или на обсерваториите назначават училищна комисия и определят квесторите.

1.4. **Училищните комисии** организират провеждането в съответствие с регламентите на олимпиадите.

1.5. **Учебното съдържание**, върху което се определят темите и задачите, е от профилираната, общообразователна/задължителната и/или избираемата подготовка в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

1.6. **Темите и задачите за общинския кръг** се съставят съобразно регламента на всяка олимпиада.

1.7. **Училищната комисия** изготвя в срок до 7 работни дни от състезателния ден:

- а) протокол за явилите се ученици и техните резултати;
- б) протокол за класираните за областния кръг ученици и техните резултати.

1.8. **Протоколите** по т. 1.7. се заверяват с подпис и печат от директора на училището, който в **двудневен срок** ги изпраща на началника на РУО заедно с писмените работи на учениците от протокола по т. 1.7.б.

1.9. **За участие в областния кръг** се предлагат ученици според регламента на съответната олимпиада.

1.10. **Контролът** по провеждането на общинския кръг се осъществява от експерт от РУО, определен от началника на РУО.

2. ОБЛАСТЕН КРЪГ

2.1. **Класовете и състезателните групи**, за които се провежда областният кръг, са:

Олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5

Руски език	V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	8
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Математика	IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI и XII	9
Информатика	IV-V, VI-VII, VIII, IX-X, XI-XII	5
Информационни технологии	V-VIII и IX-XII	2
Математическа лингвистика	V-VII, VIII-IX, X-XI и XII	4
Философия	IX-XII	1
История и цивилизации	V	1
История и цивилизация	VI, VII, VIII, IX, X, XI-XII	6
География и икономика	V, VI, VII, VIII, IX, X-XII	6
Гражданско образование	I-IV, V-VIII, IX-XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X-XII	4
Астрономия	V-VI, VII-VIII, IX-X, XI-XII	4
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X-XII	4
Биология и здравно образование	VII, VIII, IX и X-XII	4
Техническо чертане	VII-VIII и IX-XII (2 групи)	3

2.2. **Графикът** за провеждане на областния кръг се определя с Приложение № 2 към настоящата Заповед.

2.3. **Началникът на РУО** назначава със заповед областни комисии за всяка от олимпиадите, определя градовете, училищата - домакини и квесторите.

2.4. **Областните комисии** организират провеждането на олимпиадите и оценяването, както и изготвят темите и задачите, когато това е предвидено в регламента на олимпиадата.

2.5. **Учебното съдържание**, върху което се определят темите и задачите, е от профилираната, общообразователната/задължителната и/или избираемата подготовка в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

2.6. **Началото на състезателния ден** е съгласно Приложение № 2 към настоящата Заповед.

2.7. Изпитните материали се изпращат половин час преди началото на състезателния ден за даден предмет (с изключение на техническо чертане) по електронен път на експерта в РУО, който отговаря за съответната олимпиада.

2.8. С изпитните материали и с критериите за оценяване учениците може да се запознаят в съответния РУО.

2.9. **Писмените работи са анонимни за** всички класове/състезателни групи, за които се провежда национален кръг на олимпиадите, с изключение на олимпиадите по информатика, по информационни технологии и по гражданско образование.

2.10. **Защитата на проектите** на олимпиадите по информационни технологии и по гражданско образование може да е публична.

2.11. **Областните комисии** изготвят в срок до 7 работни дни от състезателния ден:

а) **справка** (по образец от МОН на електронен носител) за броя на оценителите и за броя работи, проверени и оценени от всеки член на областната комисия, която се изпраща на хартиен носител и по електронен път на съответния експерт в МОН.

б) три вида протоколи:

– Протокол № 1 за резултатите на учениците от класове/състезателни групи, за които не се провежда национален кръг, който се изпраща на училищата.

– Протокол № 2 за резултатите на учениците, които комисията не предлага за допускане до национален кръг на олимпиадата. *Разсекретяването се извършва след получаване на протокола за допуснатите ученици до национален кръг от националната комисия. Протоколът се изпраща до съответните училища. Протоколите*

съдържат имената на учениците, училището, населеното място, областта, класа и числовия резултат (в точки или оценка).

– Протокол № 3 за резултатите на предложените за допускане до национален кръг ученици. Протоколът се изготвя на хартиен носител и в електронен вид (Excel формат). В протоколите се попълват **фиктивните номера** и резултатите на учениците, **като писмените работи не са разсекретени. За олимпиадите по информатика, по информационни технологии, по техническо чертане и по гражданско образование тези протоколи съдържат имената, училището, населеното място, областта, класа и резултатите.**

в) **Протокол № 3** за резултатите на предложените за допускане до национален кръг ученици се изпраща в МОН заедно с писмените работи и с малките пликчета с имената им за олимпиадите, в които е предвидено засекретяване.

2.12.1. **Началникът на РУО** в срок до 7 работни дни от състезателния ден заверява с подпис и печат протокол № 3 и го изпраща в МОН заедно с писмените работи и малките пликчета с имената при засекретените работи или с проектите на предложените за участие в националния кръг ученици. Протокол № 3 се изпраща в МОН на експерта по съответния учебен предмет на хартиен носител и по електронната поща във формат Word/Excel.

2.12.2. Писмените работи на учениците от областния кръг на олимпиадата по астрономия за възрастовите групи VII–VIII, IX–X, XI–XII клас се изпращат на експерта по физика и астрономия в МОН до два работни дни след датата на провеждането му.

2.13. Оценката на учениците, които не са допуснати от областната комисия до национален кръг, както и оценката на националната комисия след арбитража на писмените работи от областния кръг, са окончателни и не подлежат на обжалване.

2.14. Националните комисии за всички олимпиади с изключение на олимпиадите по информатика, по информационни технологии, по техническо чертане и по гражданско образование:

а) арбитражат и окончателно оценяват неразсекретените писмени работи;

б) разсекретяват и изготвят **окончателен** протокол на допуснатите до участие в националния кръг ученици и техните оценки. Този протокол се представя в МОН не по-късно от **10 дни преди националния кръг.**

2.15.1. Националната комисия след арбитражане и окончателно оценяване на работите (с точки или количествени оценки) на предложените ученици от областните комисии за участие в националния кръг по информатика, информационни технологии, по техническо чертане и гражданско образование представя в МОН **окончателен** протокол с резултатите и имената на допуснатите до участие в националния кръг ученици, съгласно регламента за националния кръг.

2.15.2. Националните комисии за олимпиадите по чужди езици изготвят окончателен протокол, на който поименно са отбелязани резултатите в низходящ ред **само** на допуснатите до участие в националния кръг ученици. Тези комисии не разсекретяват арбитражаните писмени работи на учениците, които не са класирани за участие в националния кръг, а ги връщат за разсекретяване на съответните областни комисии.

2.15.3 Окончателният протокол се изпраща до РУО, които създават организация за информиране на допуснатите участници и училища.

2.16. **Контролът** по провеждането на областния кръг се осъществява от началника на РУО и от експертите по съответните учебни предмети в РУО.

Длъжностните лица, ангажирани с организирането и провеждането на областния кръг, удостоверяват с декларация отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за обективно оценяване и за неразпространение на информация, свързана с темите, задачите и тестовите въпроси, преди тяхното официално обявяване.

3. НАЦИОНАЛЕН КРЪГ

3.1. **Класовете и състезателните групи**, за които се провежда националният кръг, са:

Олимпиада	Класове	Брой състезателни групи
Знам и мога	IV	1
Български език и литература	VII, XI, XII	3
Английски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Немски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Испански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Италиански език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Руски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Френски език	VIII, IX, X, XI и XII	5
Математика	VII, VIII и IX–XII	3
Информатика	IV-V, VI–VII, VIII, IX–X, XI–XII	5
Информационни технологии	V–VIII и IX–XII	2
Математическа лингвистика	VIII–IX, X–XI и XII	3
Философия	IX–XII	1
История и цивилизация	VII и XII	2
География и икономика	VII, VIII- IX и X-XII	3
Гражданско образование	I–IV, V–VIII, IX–XII	3
Физика	VII, VIII, IX, X–XII	4
Астрономия	VII–VIII, IX–X и XI–XII	3
Химия и опазване на околната среда	VII, VIII, IX и X–XII	4
Биология и здравно образование	VII–VIII и IX–XII	2
Техническо чертане	VII–VIII и IX–XII (2 групи)	3

3.2. **Графикът** за провеждане на националният кръг се определя с Приложение № 2 на настоящата Заповед.

3.2.1 Началникът на регионалното управление на образованието, който е домакин на национален кръг на олимпиада, определя със заповед комисия за организацията, училищата-домакини, квестори и други необходими технически лица, в зависимост от спецификата на олимпиадата.

3.3. **Националният кръг** на олимпиадите по информатика, математическа лингвистика, астрономия, химия и опазване на околната среда, биология и здравно образование, география и икономика, гражданско образование, немски език, по математика за IX–XII клас, по информационни технологии за V–XII клас, по български език и литература за VII и за XI и XII клас, по история и цивилизации за VII и за XII клас и по физика за X–XII клас **се провежда в два дни съгласно регламента на съответната олимпиада.**

3.4. **Учебното съдържание**, върху което се определят темите и задачите, е от профилираната, общообразователната/задължителната и/или избираемата подготовка в съответствие с регламента на всяка олимпиада.

3.5. **Писмените работи** по всички учебни предмети **са анонимни.**

3.6. **Правилата за определяне на оценка отличен (6)** на националният кръг са формулирани в регламента на съответната олимпиада.

3.7. **Националните комисии** изготвят отделен протокол за учениците от XII клас, които са получили оценка отличен (6) и следва да бъдат удостоени със **званието „лауреат“** на съответната олимпиада.

3.8. На учениците, получили оценка отличен (6) от националния кръг на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава документ, удостоверяващ статута им на лауреати на националната олимпиада съгласно §2 от Наредбата за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България и чл. 33, чл. 35 и чл. 36 от Наредба № 8 от 11.08.2016 г. за информацията и документите.

3.9. На учениците, получили оценка **отличен (от 5,50 до 6)** от националния кръг на олимпиадата и завършващи средно образование през настоящата учебна година, МОН издава **служебна бележка**, която да послужи за приемането им във висши училища при решение на съответното висше училище.

3.10. Учениците, класирани на първо, второ или трето място на националния кръг на олимпиадите и състезанията, включени в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на стипендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

3.11. На учениците, класирали се на **първо, второ и трето** място от националния кръг на олимпиадата по български език и литература и математика за ученици в VII клас, МОН издава документ *с максимален резултат, който им дава право за участие в класирането по Наредба за организацията на дейностите в училищното образование вместо резултата от национално външно оценяване.*

3.12. Оценката от националния кръг е окончателна и не подлежи на обжалване.

3.13. Документите по т. 3.8., 3.9. и 3.11. се получават лично от ученика или упълномощено от него лице от служителите на фронт-офиса или от съответния експерт в МОН.

3.14. Класираните на първо, второ и трето място на националния кръг на олимпиадите и на състезанията получават грамота от МОН.

3.15. Учениците, участвали на национален кръг на олимпиадите и на състезанията, получават грамота за участие, подписана от председателя на съответната национална комисия.

III. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ И НА БАЛКАНСКИТЕ ОЛИМПИАДИ

1. При домакинство на България на международна или балканска олимпиада се определят:

а) организационният комитет и съорганизаторите с конкретните отговорности;
б) националните отбори от състезатели и ръководители се определят при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада и се утвърждават със заповед на министъра на образованието и науката .

2. Разширените национални отбори, които ще се подготвят за участие в международните олимпиади, се определят от националните комисии по съответните учебни предмети и включват:

а) по математика, астрономия, информатика, философия и математическа лингвистика – класираните на първите 12 места от националния кръг на олимпиадата и при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада;

б) по информационни технологии, физика, химия и опазване на околната среда и биология и здравно образование – класираните на първите 10 места от националния кръг на олимпиадата;

в) по география и икономика – при условията и по реда, установени в регламента на олимпиадата;

г) по немски език – двама участници, излъчени от олимпиада, организирана в партньорство с Гьоте – институт;

д) по френски език – шест участници, класирани на първите три места за X и XI клас/XI и XII клас на националния кръг на олимпиадата;

е) когато България е домакин на международна или на балканска олимпиада се допуска разширен отбор от 16 ученици.

3. Подготовката на разширените национални отбори за участие в международните олимпиади се извършва от националните комисии съгласно регламента на съответната олимпиада.

4. Окончателният състав на националните отбори от състезатели и ръководители се определя при условията и по реда, установени в регламента на съответната олимпиада и се утвърждава със заповед на министъра на образованието и науката.

5. Допълнително изискване за участие в националния отбор по информационни технологии и по география и икономика (по изискване на Международния географски съюз) е владенето на английски език, по философия – владенето на един от следните езици: френски, немски или английски език.

6. Националният отбор участва в международната олимпиада след получена покана от страната домакин и при условията на регламента на международната олимпиада.

7. Ръководители и наблюдатели в съставите на националните отбори може да бъдат председателите и членовете на националните комисии, преподаватели и научни работници, участвали в подготовката на отборите, и експертите от МОН.

IV. ФИНАНСИРАНЕ НА ОЛИМПИАДИТЕ

1. Министерството на образованието и науката финансира в рамките на утвърдения бюджет за съответната година следните дейности:

а) изготвяне на темите и задачите за областния и за националния кръг на олимпиадите, критериите за оценяване на проектите и уеб базираната им регистрация;

б) оценяване на писмените работи и проектите от проверителите на областния кръг на олимпиадите;

в) арбитриране и окончателно оценяване от националните комисии на писмените работи и на проектите от областния кръг за допускане до участие в националния кръг на олимпиадите;

г) оценяване на писмените работи и на проектите в националния кръг на олимпиадите и арбитраж на национален кръг;

д) пътните, дневните и квартирните разходи на националните комисии – за националния кръг;

е) материалите за изработване на детайли, помощните материали за практическа работа и канцеларските материали за националния кръг на олимпиадите;

ж) дежурството на квесторите и администраторите на компютърната мрежа на националния кръг;

з) дежурството на четците на областния и на националния кръг на олимпиадите по български език и литература, по английски език, по италиански и по руски език, както и на техническите лица, обработващи резултатите при провеждане на националния кръг на всички олимпиади;

и) наградите на учениците с отлична оценка от националния кръг;

й) храната за участниците и за ръководителите на разширените национални отбори, както и ношувките на тези от тях, които не са от София, по време на подготовката им и подбора за международните и балкански олимпиади в Учебния център за подготовка на олимпийци към МОН.

к) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните олимпиади;

л) изцяло или част от научното и техническото обезпечаване, наградите и пълния пансион на учениците и техните ръководители, които са официални представители на страните участници на международна или Балканска олимпиада, на която Република България е домакин.

2. За организиране и провеждане на олимпиадите не се допуска събиране на такса за участие от учениците.

3. Допълнителни финансови средства за дейностите по организиране и провеждане на олимпиадите може да се осигуряват от общини, министерства, юридически лица с нестопанска цел и от други лица и организации, а за международните или балканските олимпиади, на които Република България е домакин, тези средства може да са и от такси - правоучастия на страните участнички, които не са официални членове на организационните комитети на тези олимпиади.

V. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОЛИМПИАДИТЕ

1. Председателите на националните комисии, ръководителите на националните отбори предоставят на експертите в МОН информация, свързана с подготовката и с резултатите от участието на учениците в националните и в международните олимпиади.

2. На електронната страница на МОН за всяка олимпиада се публикува *регламентът ѝ, както и информация за представянето на участниците в международните олимпиади.*

VI. НАЦИОНАЛНИ СЪСТЕЗАНИЯ

1. В националните състезания имат право да участват всички ученици, които се обучават в дневна, самостоятелна или индивидуална форма на обучение в български общински, държавни и частни училища, както и училищата на територията на Република България към чуждестранните посолства. При необходимост се въвеждат квоти за участие по региони, които се определят в регламентите на съответните състезания.

2. Целите на националните състезания са:

- предоставяне на възможност за творческа изява на ученици със задълбочени знания и придобити практически умения;
- осигуряване на условия за реализация на постиженията на ученици и учители;
- предоставяне на възможност на регионите в страната да сравняват постиженията си в областта на обучението по отделните учебни предмети.

3. Национални състезания се провеждат по: английски език, испански език, италиански език, немски език, руски език, френски език, математика, информатика, информационни технологии, математическа лингвистика, физика, химия и опазване на околната среда, технологии, музика, хореография, както и в областта на „Природни науки и екология”, в която състезанията се провеждат на български и на немски език.

1. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

1.1. Националните състезания се организират от МОН съвместно с РУО, с висши училища, с БАН, със Съюза на математиците в България, със Съюза на физиците в България, със Съюза на химиците в България, със Съюза на българските биолози, със Съюза на българските музикални и танцови дейци и с други организации.

1.2. Националните състезания се провеждат по график, определен от МОН (Приложение № 3). Домакинството се поема от РУО съгласно посоченото приложение.

1.3. Министерът на образованието и науката утвърждава със заповед състава на националните комисии, в които се включват представители на академичната общност на висшите училища и институтите на БАН, представители на професионални сдружения, експерти, учители.

1.4. Националните комисии:

- разработват регламент на състезанията и го представят на експерта по съответния учебен предмет в МОН, подписан от председателя на комисията, не по-късно от 10 работни дни след издаване на заповедите за определяне състава на комисииите;

- съставят задачите за състезанията;
- съставят системата за оценяване;
- проверяват писмените работи и проектите на учениците;
- изготвят протокол за класирането на участниците.

1.5. Началникът на РУО, който е домакин, със заповед определя мястото за провеждане на състезанието и състава на областната комисия за организирането и провеждането му. Комисията се председателства от експерт в РУО и включва експерти, директори, учители, служители.

1.6. Учениците, класирани на първо, на второ или на трето място на националния кръг на олимпиадите и състезанията, включени в раздел II на Програмата с мерки за закрила на деца с изявени дарби за съответната календарна година, придобиват право на стипендия при спазване на изискванията на Наредбата за условията и реда за осъществяване на закрила на деца с изявени дарби.

1.7. Писмените работи от националните състезания се съхраняват една календарна година от институцията, която ги провежда, или се връщат на участниците чрез техните ръководители съгласно регламента на всяко състезание.

1.8. **Координацията на дейностите на всяка национална комисия** се осъществява от експертите в МОН по съответните учебни предмети.

2. ФИНАНСИРАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЯТА

2.1. Министерството на образованието и науката осигурява финансово:

а) изработването на темите за отделните състезания, обработката на звуковите файлове за състезанието по музика, хореография, както и изготвянето на критериите за оценяване от националните комисии;

б) оценяването на писмените работи и на проектите от националните комисии;

в) дежурството на квесторите при провеждане на националния кръг на всички състезания;

г) дежурството на четците на областния и националния кръг на състезанията по чужди езици, дежурство на музикалните оформители на областния и националния кръг на състезанието по музика, по хореография, както и на информатиците, обработващи резултатите при провеждане на националния кръг на всички състезания;

д) наградите на учениците с отлична оценка от националния кръг;

е) командировъчните разходи за националните комисии при провеждане на състезанието;

ж) изцяло или част от пътните и визовите разходи, летищните такси, застраховките и таксите за правоучастие на отборите за участието им в международните състезания;

з) изцяло или част от научното и техническото обезпечаване, наградите и пълния пансион на учениците и техните ръководители, които са официални представители на страните участници на международно или балканско състезание, на което Република България е домакин.

2.2. За организиране и провеждане на националните състезания не се допуска събиране на такса за участие от учениците.

2.3. Допълнителни финансови средства за дейностите по организиране и провеждане на националните състезания или международни/балкански състезания, на които Република България е домакин може да се осигуряват от общини, от министерства, от юридически лица с нестопанска цел и от други лица и организации, както и от такси - правоучастия от страните участнички в международните/балканските състезания, на които Република България е домакин.

3. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАЦИОНАЛНИТЕ И МЕЖДУНАРОДНИТЕ СЪСТЕЗАНИЯ

3.1. Председателите на националните комисии предоставят на експертите - координатори от МОН информация, свързана с подготовката и с резултатите от участието на учениците в националните и в международните състезания.

3.2. Пресцентърът на МОН публикува на електронната страница на МОН за всяко състезание регламента и информация за представянето на участниците.

VII. НАЦИОНАЛНИ СЪСТЕЗАНИЯ ПО ПРОФЕСИИ

1. Целите на националните състезания по професии са:

а) да се предостави възможност на учениците за творческа изява на придобити знания, умения и компетентности по усвояваните професии;

б) да се мотивират участниците за постигане на по-високи резултати и усъвършенстване на практическите умения в реална работна среда;

в) да се демонстрират постижения и готовност за упражняване на усвоената професия, прилагане на творчество и решаване на практически задания в конкретна ситуация;

г) да се стимулира реализирането на контакти и партньорство между ученици и учители от професионални гимназии от съответното професионално направление в различни региони от страната за популяризиране и утвърждаване на положителни практики в осъществяването на професионалното образование и обучение;

д) да се приобщават социалните партньори към проблемите на професионалното образование и обучение за оказване на реална подкрепа в популяризиране възможностите на учениците за реализация в конкретни предприятия, отпускане на стипендии на обучаващите и сключване на договори със завършващите;

е) да се мотивира участието на учениците в осъществяване на междуучилищно сътрудничество, съревнование и изява на професионално-личностни качества: комуникативност, трудова дисциплина, работа в екип, професионална етика;

ж) да се обогатява материално-техническата база на професионалните училища и професионалните гимназии като предпоставка за осигуряване на желана учебна среда и качество на професионалното образование.

2. Обхват на състезанията:

Професионалните гимназии, професионалните училища и паралелки в СОУ и в гимназии в страната, осъществяващи прием и обучение по професиите от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение чрез:

а) училищни отбори или индивидуални състезатели - ученици от съответните паралелки;

б) ръководители на училищните отбори или на индивидуалните състезатели – учители по професионална подготовка;

в) директори/помощник-директори на училища.

3. Формат на състезанията:

3.1. Учебното съдържание е от задължителната професионална подготовка за професиите от съответното професионално направление.

3.2. Състезанията включват:

а) теоретично приложение на формираните в процеса на обучението знания и компетентности (теоретични тестове със структуриран и със свободен отговор, разработване на теми, на идейни проекти, решаване на казуси и/или задачи и др.);

б) демонстриране на формираните в процеса на обучение знания, умения и компетентности, специфични за всяка професия, съобразно регламентите на състезанията.

3.3. Състезанията предоставят възможност за:

а) работа на учениците с най-новите материали, машини, съоръжения, апаратура, инвентар, инструменти, фирмена документация, продукти и използване на модерни технологии на предприятията - партньори, които налагат на българската икономика европейски облик; екипно и/или индивидуално представяне на участниците, с отговорност за цялостно изпълнение на задачите в състезателните задания, казуси или дисциплини на реални работни места;

б) публичност и външна оценка на резултатите на учениците – изложби, ревюта, презентации, учебно-тренировъчни фирми, борси, банки, дефилета, паради, базари, панаири, изложения и др.

4. Организиране и провеждане:

4.1. Организатори на състезанията:

4.1.1. Министерството на образованието и науката, дирекция „Образователни програми и образователно съдържание” (ОПОС), отдел „Професионално образование и обучение” (ПОО) съвместно с регионалните управления на образованието (РУО) и Центърът на учебно-тренировъчните фирми.

4.1.2. Партньори – национално представените и регионалните структури на организации на работодателите, организации на работниците и служителите, висши училища, неправителствени организации, териториалните органи на изпълнителната администрация, други отговорни и заинтересовани институции и общественици; предприятия, банки или други институции, с които училищата са в традиционни договорни отношения, бизнесмени, предприемачи, печатни и електронни медии, училищни настоятелства и др.

4.1.3. Националните състезания по професии се провеждат по график, определен от МОН (Приложение № 4). Домакинството се поема от РУО съгласно посоченото приложение.

4.2. Етапи

4.2.1. В зависимост от броя на училищата, в които се провежда обучение по професиите от професионалното направление, от броя на паралелките/учениците или други специфични за професията признаци, състезанията могат да бъдат организирани в:

а) училищен кръг – включват се в годишния план за дейностите на училището и класираните на първите места състезатели формират училищния отбор или участват на следващия етап като индивидуални участници;

б) регионален кръг – на регионален принцип между училищните отбори (или индивидуалните участници), класирани от училищния кръг;

в) национален кръг – между училищните отбори (или индивидуалните участници), класирани от регионалния кръг.

4.2.2. Всеки етап на състезание завършва с обявяване и награждаване на отборните и/или индивидуалните победители.

4.3. Общи изисквания за всички кръгове на състезанията

4.3.1. Задължителни изисквания:

а) осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на съответните работни места - извършване на инструктажи преди началото на състезанията, за които всеки участник (ученик, ръководител, член и председател на комисия) лично се подписва в инструктажните книги;

б) осигуряване с необходимите знаци, противопожарни и обезопасителни средства и оборудване на работните места с аптечка;

в) осигуряване присъствието на медицинско лице за оказване на медицинска (долекарска) помощ при необходимост, а според спецификата на състезанието - и на специализирани органи (МВР и др.);

г) участие на учениците в състезанието с работни облекла, лични предпазни средства и специфични пособия съобразно регламентите на състезанията.

По време на състезанието не се допускат учители специалисти, а само оценители. На разположение е специалист, който има задължението да отстранява възникнали повреди по съоръженията или други непредвидени обстоятелства.

4.3.2. Директорът на училището - домакин:

а) назначава със заповед комисия за организиране и провеждане на училищния, регионалния или националния кръг на състезанието и комисия за оценяване постиженията на учениците (жури, съдийска комисия, оценители);

б) осигурява здравословни и безопасни условия на работните места за провеждане на състезанието и специалист(и) за отстраняване на възникнали технически повреди по инструментариума, техниката, съоръженията или при други непредвидени обстоятелства;

в) утвърждава състезателните материали (тестове, задания, оценъчни карти, протоколи и т.н.), информационните и рекламните материали.

4.3.3. Комисията за организиране и провеждане на училищния, регионалния или националния кръг на състезанието:

а) разработва проект на оперативен план, работна програма, сценарий, правила, регламент и др. за провеждане на състезанието;

б) отговаря за организационно-техническото и материалното осигуряване на съответното състезание – контакти, работни места и оборудването им, техническа и технологична документация, състезателни материали и т.н.

4.3.4. Комисията по оценяване на постиженията на учениците на съответния кръг включва в състава си специалисти от съответното професионално направление, представители на работодателите и на работниците и служителите, учители с дългогодишен професионален опит и доказани постижения, изявени майстори в професията и др. За председатели и членове на комисиите за регионален и национален кръг се определят представители на регионалната структура на браншовата камара, асоциация или друго сдружение на работодателите и работниците по съответното за състезанието направление или на по-големи предприятия, фирми, кооперации и др. от региона.

а) определя и обявява реда и начина за оценяване (критерии, показатели, качествени и количествени оценки); гарантира равнопоставеност на всички индивидуални участници и/или отбори;

б) наблюдава за правилното и безопасно провеждане на състезанието – спазване на технологичните изисквания за решаване/изпълнение на теоретичните и практическите задания, тестове, казуси, задачи, проекти и др.;

в) оценява постиженията на учениците - състезатели;

г) разработва условия за отборно и/или индивидуално класиране;

д) съставя протокол за резултатите от състезанието и класирането на участниците;

е) за всяко нарушение на установения ред за провеждане на състезанието комисията санкционира състезателя с отнемане на точки. При груби нарушения състезателят може да бъде отстранен от по-нататъшно участие. Начинът и редът за санкциониране се съобщават преди състезанието от комисията по провеждането му.

4.3.5. РУО съдействат, координират и контролират дейностите по организирането, провеждането и финансирането на училищния, регионалния и/или националния кръг.

4.3.6. Работата на националните комисии се координира от отговорните експерти по съответните професионални направления в МОН.

4.4. Система за оценяване – правила и критерии.

4.4.1. Училищен кръг – определя се от комисията, назначена със заповед на директора.

4.4.2. Регионален кръг – определя се от комисията за организиране и провеждане на регионалното състезание, назначена със заповед на директора на училището-домакин.

4.4.3. Национален кръг – определя се от националната комисия за организиране и провеждане на националното състезание, назначена със заповед на директора на училището - домакин.

4.4.4. Комисиите за изготвяне на състезателните задания разработват съответните критерии и показатели за оценяване.

4.4.5. Примерни критерии и показатели за оценяване постиженията на учениците.

4.4.6. Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда:

а) този критерий може да има качествено или количествено изражение. Ако ученик по време на състезанието създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, състезанието се прекратява и на състезателя (отбора) не се определят точки;

б) правилен избор и използване на лични предпазни средства;

в) правилна употреба по безопасен начин на предметите и средствата на труда;

г) спазване изискванията за пожарна и аварийна безопасност;

д) разпознаване на опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа, дефиниране и спазване предписания за своевременна реакция;

е) спазване изискванията за опазване на околната среда, свързани с възложената работа, включително почистване на работното място.

4.4.7. Ефективна организация на работното място и правилен подбор на материали, инструменти, изделия, консумативи, апаратура и друга техника съобразно конкретното задание:

а) правилен избор на необходимата диагностична измервателна техника;

б) правилен избор и поддръждане на необходимите инструменти, приспособления, апарати, уреди, приспособления и стендове, осигуряващи точно спазване на технологичните операции;

в) правилен избор и целесъобразно използване на необходимите заготовки, суровини, консумативи, полуфабрикати, материали и/или резервни части по вид, качество и количество.

4.4.8. Познаване и спазване изискванията на нормативната уредба - правилници, наредби, инструкции, предписания и др., свързани със състезателните задания.

4.4.9. Спазване технологичната последователност на операциите според заданието:

а) самостоятелно определяне вида и технологичната последователност на операциите;

б) спазване технологичната последователност на операциите.

4.4.10. Качество на изпълнението на заданията:

а) точност при работа с измервателни инструменти или апаратура и отчитане на измерваните величини;

б) правилно определяне техническото състояние на детайлите и вземане на решение за ремонтно-възстановителни операции;

в) точност при извършване на операциите;

г) изпълнение на заданието в определения срок и др.

4.4.11. Самоконтрол и самопроверка:

а) самостоятелно осъществяване на операционен контрол – оценяване на резултатите, вземане на решение и отстраняване на грешките;

б) оптимален разчет на времето за изпълнение.

4.4.12. Творчество, оригиналност, атрактивност, креативност, сложност.

4.4.13. Презентиране на работата (изделието, проекта) и др.

5. Ресурсно осигуряване:

5.1. Професионалните гимназии осигуряват:

а) училищни отбори от ученици - състезатели и ръководителите им;

б) оборудвани кабинети, работилници, лаборатории, зали или работни площадки за изпълнение на заданията;

в) участие на социалните партньори;

г) отразяване на събитието.

5.2. Министерството на образованието и науката осигурява:

а) цялостната организация, координация и контрол на етапите на състезанията;

б) финансовите средства по утвърдена план-сметка.

5.3. Партньорите (предприятия, браншови организации, ВУЗ, медии и др.) осигуряват:

а) реални работни места, техника, материали, уреди, апарати, инструменти, консумативи, технологична документация, програмни продукти, работно облекло и др.;

б) фирмени рекламни и информационни материали.

5.4. Министерството на образованието и науката осигурява финансово:

а) командировъчни разходи (пътни, дневни и квартирни) – на учениците от страната, класирани за участие в регионалния и/или националния кръг от състезанията;

б) материално и техническо осигуряване на организацията и провеждането на състезанията:

– технически съоръжения, машини, апарати, уреди, инструменти

– материали, заготовки, консумативи, полуфабрикати и др.

– канцеларски материали и размножаване на състезателни материали

в) наем зали, музикално оформление, осветление, водещи, украса и др.;

г) командировъчни разходи за националните комисии при провеждане на състезанието;

д) информация и реклама – в електронни и/или печатни медии (национални и регионални), информационни и рекламни материали;

е) награден фонд на отборните и индивидуалните победители от националния кръг;

ж) необходими финансови средства за: членски внос, такси, участие на техническия делегат в задължителните срещи на „Комитета за развитие на състезанията” към WorldSkills Europe и участие на национален отбор в международните състезания WorldSkills Europe.

5.5. Финансовите средства за дейностите по организиране и провеждане на състезанията, с изключение на средствата по т. 5.4, може да се осигуряват от отраслови министерства, общини, агенции и ведомства, юридически лица с нестопанска цел, организации на работодателите, организации на работниците и служителите, висши училища, сродни обучаващи организации – центрове, клубове, школи и др.

5.6. Финансовите средства може да се разпределят за отделните кръгове на състезанията:

а) училищен кръг – от директорите на училищата, в които се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на участващите ученици и в рамките на одобрените средства по бюджета на училището;

б) регионален кръг – чрез завишаване лимита на съответните РУО-домакини или на училищата, определени за домакини, в които се изучават съответните професии, по

които се организира и провежда състезанието, въз основа на броя на учениците-състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка;

в) национален кръг – чрез завишаване лимита на РУО-домакин или на училището, определено за домакин, в което се изучават съответните професии, по които се организира и провежда състезанието, и на Центъра на учебно-тренировъчните фирми за провеждането на „Панаир на УТФ Млад предприемач - Международен панаир ТФ ФЕСТ“, въз основа на броя на учениците - състезатели от училищните отбори и одобрена план-сметка.

г) международни състезания WorldSkills Europe – чрез завишаване лимита на Центъра на учебно-тренировъчните фирми в средните професионални училища въз основа на одобрена план-сметка.

5.7. В случай че училище не заяви участието си, определените за него средства се преразпределят за финансиране на дейностите за съответното състезание.

5.8. Средствата, предвидени в план-сметките на състезанията, може да се преразпределят за възникнали потребности, свързани с нормалното провеждане на съответното състезание с цел осигуряване на еднакви условия за участниците.

5.9. Неусвоените финансови средства, предвидени за дейностите по организирането и провеждането на състезанията по професии от регионалния кръг, може да се преразпределят за осигуряване нормалното провеждане на състезанието от националния кръг или за състезания от друго професионално направление, или за международни състезания WorldSkills Europe.

6. Отчитане на резултатите:

6.1. Директорите на професионалните гимназии и училища изготвят и представят:

а) в РУО – доклад за проведения училищен кръг на състезанията в тридневен срок от провеждането им;

б) в дирекция ОПОС, отдел ПОО на МОН – материали в електронен вид за проведеното състезание (клипове, презентации, снимки, информация за участниците – брой, училища, учениците - състезатели и постиженията им, учителите - ръководители и участващи в професионалната им подготовка, класиране, награди, партньори, спонсори и др.).

6.2. Експертите по професионално образование в РУО изготвят и представят в дирекция ОПОС, отдел ПОО на МОН, обобщен доклад за участието на училищата от региона в състезанията в седемдневен срок от провеждането им.

6.3. Дирекция „Образователни програми и образователно съдържание“ изготвя и представя на министъра на образованието и науката доклад за проведените състезания по професионални направления и за резултатите от тях.

ГРАФИК

за провеждане на ученическите олимпиади през учебната 2016-2017 година

ОЛИМПИАДА	ОБЩИНСКИ КРЪГ	ОБЛАСТЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ
НАЧАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ „Знам и мога” за учениците от IV клас	28.01.2017 г.	25.02.2017 г.	25.03.2017 г. от 09:00 ч., РУО- Ямбол
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА	до 08.01.2017 г.	06.02.2017 г. 10:00 ч.	08.04.-09.04.2017 г. – Национален кръг за XI и XII клас – РУО – Габрово, 09:00 ч. 10.04.-11.04.2017 г. – Национален кръг за VII клас – РУО-Стара Загора, 08:00 ч.
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК	до 15.01.2017 г.	06.02.2017 г. 14:00 ч.	11.04.2017 г., 10:00 часа, РУО - Благоевград
НЕМСКИ ЕЗИК	до 31.01.2017 г.	18.02.2017 г.	25.03.-26.03.2017 г., 10:00 часа, РУО- Сливен
РУСКИ ЕЗИК	до 14.01.2017 г.	11.02.2017 г. 9:00 ч.	18.03.2017 г., 09:00 часа РУО-Пазарджик
ИСПАНСКИ ЕЗИК	до 31.01.2017 г.	18.02.2017 г. 9:00 ч.	25.03. 2017 г. 10:00 ч. РУО- Стара Загора
ФРЕНСКИ ЕЗИК	до 31.01. 2017 г.	18.02.2017 г. 9:00 ч.	01.04.2017 г. 10:00 ч. РУО-Кърджали
ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК	до 31.01. 2017 г.	18.02.2017 г. 9:00 ч.	25.03.2017 г. 10:00 ч. РУО-София-град
МАТЕМАТИКА	до 08.01.2017 г.	08.02.2017 г. 9:00 ч.	Национален кръг за VII и VIII клас - 07.04.-09.04.2017 г., РУО-София-град Национален кръг за IX - XII клас - 07.04.-10.04.2017 г., РУО-София-град
ИНФОРМАТИКА	до 13.01.2017 г.	18.03.2017 г.	21.04.-23.04.2017 г., РУО - Видин

ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ	до 13.01.2017 г.	до 12.03.2017 г.	13.05.-14.05.2017 г., РУО - Варна
МАТЕМАТИЧЕСКА ЛИНГВИСТИКА	до 15.01.2017 г.	10.02.2017 г. 14:00 ч.	28.04.-01.05.2017 г., РУО-Смолян
ФИЛОСОФИЯ	до 03.02.2017 г.	11.02.2017 г. 9:00 ч.	25.03. -26.03.2017 г., РУО - Кърджали
ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ	До 29.01.2017 г.	25.02.2017 г., 9:00 ч.	21.04.-23.04. 2017 г., 08:00 часа, РУО - Сливен
ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ	до 02.03.2017 г.	до 13.03.2017 г.	28.04.-30.04.2017 г., РУО - Благоевград
ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА	до 22.01. 2017 г.	18.02.2017 г. 9:00 ч.	28.04.-30.04. 2017 г., 08:00 часа, РУО - Пловдив
ФИЗИКА	14.01.2017 г. 14:00 часа	19.02.2017 г. 14:00 ч.	10.04.-12.04. 2017 г., 8:00 часа, РУО – Разград
АСТРОНОМИЯ	до 16.01.2017 г. включително	24.02.2017 г. 14:00 ч.	05.05.-07.05.2017 г., 8:00 часа, РУО - Шумен
ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	до 22.01.2017 г.	12.02.2017 г., 9:00 ч.	18.03.-19.03.2017 г., РУО - Варна
БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ	до 31.01.2017 г.	26.02.2017 г., 9:00 ч.	01.04.-02.04.2017 г., 9:00 часа РУО – Хасково
ТЕХНИЧЕСКО ЧЕРТАНЕ	до 18.02.2017 г.	24.03.2017 г.	21.04.-23.04.2017 г., РУО - Варна

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания през учебната 2016-2017 година

СЪСТЕЗАНИЕ	ВИД НА СЪСТЕЗАНИЕТО, МЯСТО И ВРЕМЕ НА ПРОВЕЖДАНЕ
МАТЕМАТИКА	<p>1. Математически състезания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Зимни математически състезания 20.01.-22.01.2017 г. (8-12 клас), ПМГ „Добри Чинтулов“, гр. Сливен • Пролетни математически състезания, 31.03.2017- 02.04.2017 г. 4. - 8. клас, гр. Варна 9. - 12. клас, гр. Бургас <p>2. Математическо състезание „Европейско кенгуру” Областен кръг за ученици от IV клас, 18.03.2017 г. Национален кръг, 03.06.2017 г., гр. София</p> <p>3. Математическо състезание между профилирани гимназии и паралелки на СОУ с чуждоезиков профил, 24.03. - 26.03.2017 г., гр. Ловеч</p> <p>4. Математическо състезание „Питагор“ за ученици от IV клас, 14 май 2017 г.</p> <p>5. Математическо състезание „Откриване на млади таланти“, 17.06. 2017 г., СМГ „П.Хилендарски“, гр. София</p>
ИНФОРМАТИКА	<p>1. Национален есенен турнир по информатика – 25.11. - 27.11.2016 г., гр. Шумен</p> <p>2. Зимни състезания по информатика – 24.02.-26.02.2017 г., гр. Велико Търново</p> <p>3. Национален пролетен турнир – 09.06.-11.06.2017 г., гр. Пловдив</p>
ИНФОРМАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ	<p>1. Национален есенен турнир по информационни технологии „Джон Атанасов” – 03.12.-04.12.2016 г., гр. София</p> <p>2. Национално състезание по компютърни мрежи – 08.04.- 09.04.2017 г., София</p>
МАТЕМАТИЧЕСКА ЛИНГВИСТИКА	<p>Национално състезание по математическа лингвистика, 27.01. – 29.01.2017 г., гр. Стара Загора</p>
ФИЗИКА	<p>1. Есенно национално състезание по физика, 25.11. - 27.11.2016 г., 8 часа, гр. Велинград</p>

	<p>2. Национално състезание „Турнир на младите физици”, 03.02. - 05.02.2017 г., 8 часа, гр. София</p> <p>3. Пролетно национално състезание, 10.03. - 12.03.2017 г. 8 часа, гр. Вършец</p>
ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	Тестови задачи за ученици в гимназиалния етап, 22.04. - 23.04.2017 г., гр. Ловеч
ПРИРОДНИ НАУКИ И ЕКОЛОГИЯ	Представяне и защита на проекти, 15.10.-16.10.2016 г., гр. Сопот
КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПО ПРИРОДНИ НАУКИ	Ключови компетентности по природни науки (физика, химия, биология), 19.11 - 20.11.2016 г. гр. Ловеч
КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПО НЕМСКИ ЕЗИК И ПРИРОДНИ НАУКИ	Националното състезание за основни компетентности на немски език и природни науки, 16.06. -18.06.2017 г., гр. Благоевград
ТЕХНОЛОГИИ	„Виртуално предприятие” – 07.04. - 08.04.2017 г., гр. София
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК	Национално състезание за речев и комуникативни умения на английски език Общински кръг – до 15.10.2016 г. Областен кръг – до 29.10.2016 г. Национален кръг – 19.11. - 20.11.2016 г., гр. Велико Търново
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК	Фестивал на авторска драматургия и театър на английски език Областен кръг – до 05.03.2017 г. Национален кръг – 25.03. - 26.03.2017 г., гр. Кюстендил
НЕМСКИ ЕЗИК	1.Национален конкурс за театър на немски език в гр. Монтана, 20.04. - 22.04.2017 г. 2.Състезание за написване на есе, м. декември 2016 г. / март 2017 г.
РУСКИ ЕЗИК	Състезание за написване на есе
ФРЕНСКИ ЕЗИК	Национален конкурс за театър на френски език, април 2017 г.
ИСПАНСКИ ЕЗИК	Национален конкурс за театър на испански език, февруари - март 2017 г.
АНГЛИЙСКИ ЕЗИК ИСПАНСКИ ЕЗИК	Многоезично състезание Областен кръг – 22.10.2016 г.

ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК НЕМСКИ ЕЗИК РУСКИ ЕЗИК ФРЕНСКИ ЕЗИК	Национален кръг – 26.11.2016 г., гр. Габрово
РЕЛИГИЯ	Национален конкурс „Бог е любов”, Областен кръг – до 31.03.2017 г. Национален кръг – юни 2017 г., Троянски манастир
МУЗИКА	Национално състезание Музикална игра „Ключът на музиката“ - Областен кръг – 20.02.2017 г. - Национален кръг – 24.03.--26.03. 2017 г., гр. Пловдив
ХОРЕОГРАФИЯ	Национално състезание „Фолклорна плетеница” - Областен кръг – до 14.04.2017 г. - Национален кръг – 02.06.-04.06.2017 г., гр. София

ГРАФИК

за провеждане на националните състезания по професии
през учебната 2016-2017 година

№	СЪСТЕЗАНИЯ ПО ПРОФЕСИИ	УЧИЛИЩЕН КРЪГ	РЕГИОНАЛЕН КРЪГ	НАЦИОНАЛЕН КРЪГ
НАЦИОНАЛНА ПАНОРАМА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ (състезания от № 1-№ 11)				
1.	Състезание по приложна електроника „Мога и зная как”	до 02.03.2017 г.	13.03.-31.03.2017 г.	20-22.04.2017 г.
2.	Най-добър млад хлебар-сладкар	до 28.02.2017 г.	24-25.03.2017 г.	
3.	Най-добър млад готвач	до 28.02.2017 г.	24-25.03.2017 г.	
4.	Най-добър млад сервитьор	до 28.02.2017 г.	24-25.03.2017 г.	
5.	Млади таланти в модата	до 23.01.2017 г.	-	
6.	Най-добър млад фризьор и гримьор	до 15.02.2017 г.	-	
7.	Най-добър млад строител	до 28.02.2017 г.	10-11.03.2017 г. 17-18.03.2017 г. 24-25.03.2017 г. 30-31.03.2017 г.	
8.	Озеленяване и цветарство	до 28.02.2017г..	-	
9.	Стилни мебели и дърворезба	до 28.02.2017 г.	-	
10.	Най-добра бизнес идея	до 28.02.2017 г.	-	
11.	Най-добър млад керамик	до 17.02.2017 г.	-	
12.	Най-добър млад барман	до 28.02.2017 г.	24-25.03.2017 г.	20-22.04.2017 г.
13.	Счетоводство	до 28.02.2017 г.	-	30-31.03.2017 г. гр. София
14.	Най-добър млад автомонтъор и водач на МПС	до 28.02.2017 г.	17-18.03.2017 г.	30.03-01.04.2017
15.	Национален учебно-професионален конкурс „Най-добър млад инсталатор”	до 17.02.2017 г.	до 17.03.2017 г.	04-07.04.2017 г.
16.	Панаир на УТФ Млад предприемач	-	-	26-28.04.2017 г. гр. Пловдив

17.	Млад фермер	до 12.02.2017 г.	13-31.03. 2017 г.	25-28.04.2017 г.
18.	Най-добър техник в машиностроенето	до 06.02.2017 г.	-	10-11.03 2017 г.
19.	Национален преглед за млади изследователи Енергетика, икономика и математическо моделиране	до 10.03.2017 г.	-	04-07.04.2017 г.
20.	Горски многобой	до 31.03.2017 г.	-	03-13.05.2017 г.
21.	Състезание по електроенергетика „Стани стипендиант на ЧЕЗ“	до 21.12.2016 г.	06-24.02.2017 г.	23-24.03.2017 г.